HAUGESUND SANITETSFORENINGS
revmatismesykehus as

ÅRSMELDING 2019

Direktøren har ordet

Blikket rettet fremover

Vi har lagt bak oss et år med mange utfordringer. I det ser vi også muligheter og potensiale for utvikling og vekst.

Administrerende direktør Kari Nådland

Overgangen fra 2018 til 2019 markerte også en avrunding av en to års prosess om plassering av revmatologien i Helse Vest. Avklaringen i kombinasjon med de tydelige politiske føringene som kom i 2019 om å styrke ideell sektor, ga oss et tydelig signal om å løfte blikket og se fremover.

Arbeidet startet egentlig ved organisasjonsendringene som ble fullført i juni 2019. Med et nytt lederteam i spissen for en tydeligere organisasjon, har vi hatt en gjennomgang for å se på styrker og svakheter ved de ulike avdelingene.

Høsten 2019 hadde lederne gjennomgang av hver sin avdeling for å avdekke og tydeliggjøre utviklingspotensialet av behandlingstilbudene vi gir innenfor rammene av dagens avtale med Helse Vest RHF. Dette var svært nyttig nettopp for å kunne fornye og utvikle behandlingstilbudene. På den måten kan vi sikre befolkningen i Helse Fonna regionen gode og trygge tilbud innen våre fagområder.

Sammen med SUS har vi startet prosessen med oppbygging av revmatologi i Stavanger, og tilhørende gjennomgang av pasientstrømmer. Vi er glade for det konstruktive og faglige samarbeidet som er etablert mellom våre to sykehus knyttet til selve gjennomføringen.

Vi ser også at informasjonsdeling innen ulike behandlingstilbud som pasientkurs, operasjonskapasitet med mer, gir flere muligheter for pasientene og bedre utnyttelse av ressursene. Vi ser frem til fortsatt å bidra til å forsterke de lokale behandlingstilbudene for befolkningen i Helse Fonna regionen og samtidig fortsette å bidra til å reduser ventetider i Helse Vest som helhet.

INNHOLD

Direktøren har ordet 2
Stabilitet - vekst innen fokusområder 3
Behandlingstilbudene 4
Kvalitet og kompetanse 6
Organisasjonsutvikling 8
#Strategi2023 10
Styrets beretning og nøkkeltall 12
Regnskap og balanse 14
Noter til regnskapet 16
Revisors beretning 20
Historisk overblikk 22

2019 sett under ett

Stabilitet - vekst innen fokusområder

Driften i 2019 har gjennomgående vært preget av stabil videreføring fra 2018, men med et markant taktskifte innen operasjoner.

Spesielt innen revmakirurgi og ortopedi er dette tydelig, men også hudavdelingen har utvidet og forsterket det lokale operasjonstilbudet. Totalt sett ligger både antall konsultasjoner og DRG på et stabilt nivå.

Det er imidlertid en tydelig dreining der hudavdelingen har en økning i DRG-produksjonen som følge av mer krevende behandlinger og dermakirurgiske inngrep som vi tidligere hadde færre av.

Også revmakirurgisk og ortopedisk avdeling har en økning i DRG-produksjonen. Dette som følge av at vi med et forsterket operasjonsteam kan utnytte husets egen operasjonskapasitet bedre enn tidligere.

Dette er viktige endringer for å gi god behandling lokalt til innbyggerne i Helse Fonna-regionen. Nå kan flere få utført mer krevende behandling uten lang reisevei.

Normalt ligger alle våre avdelinger godt under kravet Helse- og omsorgsdepartementet stilte om maksimalt 50 dagers ventetid i 2019.

Hudavdelingen hadde i 2019 ingen fristbrudd. Avdelingen har også et godt samarbeid med Helse Fonna: Hudkrefttilfeller som avdekkes, kommer uten forsinkelse inn i pakkeforløp for kreftbehandling.

Revmakirurgisk og ortopedisk avdeling har lenge hatt kortest ventetid i Helse Vest for protese- og artroseoperasjoner. Et økende pasienttilsig har gitt noe lengre ventetid, men HSR er fortsatt blant sykehusene med kortets ventetid i Helse Vest.

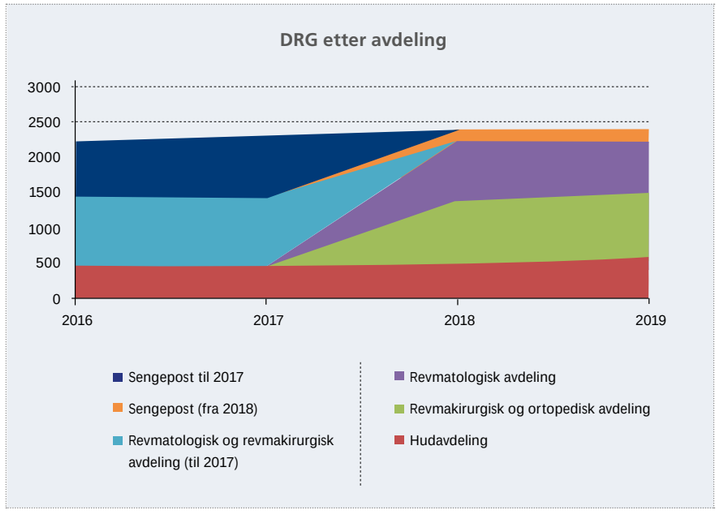

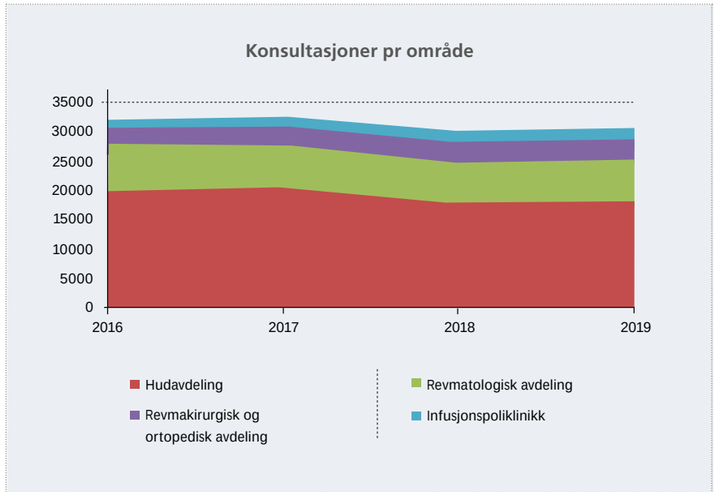

Behandlingstilbudene

Bedre kapasitetsutnyttelse gir flere opererte

Ventetidene ved HSR for proteseoperasjoner og mindre ortopediske inngrep er blant de korteste i Helse Vest. Det sikrer pasientene i Helse Fonna behandling nær hjemmet og avlaster omkringliggende sykehus.

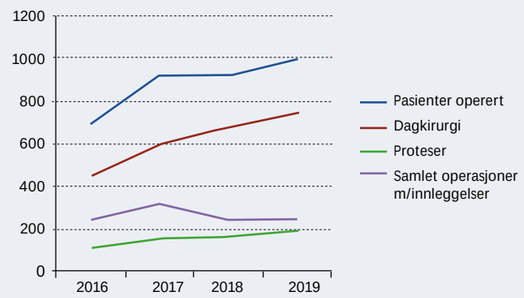

Renoveringen i 2016 innebar etablering av operasjonsavdeling med 2 operasjonsstuer. Dette har gitt økt operasjonskapasitet i Helse Fonna-regionen.

HSR har redusert leie av operasjonsstuer ved Haugesund Sjukehus betydelig. På den måten frigjøres kapasitet til andre ventende pasienter.

Vi jobber løpende med å sikre en best mulig utnyttelse av kapasiteten vi nå faktisk har. Styrking av vårt revmakirurgiske og ortopediske team i kombinasjon med mer effektive rutiner har gitt flere ukentlige operasjoner.

Utviklingen viser at HSR på denne måten sikrer flere pasienter i Helse Fonna-regionen god behandling lokalt.

Gjennom korte ventetider, ser vi at vi kan bidra til å redusere ventetiden også for pasienter fra Helse Stavanger og Helse Bergen.

HSR forsterker de revmakirurgiske og ortopediske tradisjonene. Vi gjennomførte Vestlandets første proteseoperasjon i 1968. I 2019 gjennomførte vi rundt 1.000 operasjoner, hvorav nær 200 var proteseoperasjoner.

Bedret dermakirurgisk behandlingstilbud

Hudavdelingen har gjennom de siste årene utvidet det dermakirurgiske behandlingstilbudet. Slik får flere pasienter kirurgisk hudbehandling lokalt.

Fra forberedelse til laserbasert operasjon for hudpasient

Vi startet laserbehandling av hidrosadenitt i 2018, og merket et sterk økning det første året. I 2019 stabiliserte pasienttilsiget seg noe.

I 2019 har vi utvidet med neglkirurgi. Månedlig gjør vi 2-3 operasjoner av inngrodd negl (unguis incarnatus), en smertefull tilstand for pasienten.Hudavdelingen har også etablert og utvidet behandlingstilbudet for tumorkirurgi, avansert kreftkirurgi.

Tilbakemeldingene fra Kreftregisteret er meget gode, 100%, dvs alle tumorer fjernes hos oss med den nødvendige sikkerhetsavstand iht. retningslinjen. Landsgjennomsnittet for Norge som helhet er 88,5 %.

Tydelige pasientforløp

Vi har etablert nye pasientforløp for diagnosene revmatoid artritt (leddgikt) og spondylartritt (tidligere kalt Bekhterev). Dette er de største pasientgruppene innen fagområdet.

Pasientene får på diagnosetidspunktet en tidsplan for det første året. Dette innebærer planlagte kontroller og oppfølgninger av lege, sykepleier, fysioterapeut, ergoterapeut og sosionom. For den enkelte betyr det en planlagt og tett oppfølging hvor målet er lav sykdomsaktivitet.

I løpet av 2020 vil vi få på plass lignende forløp for psoriasis artritt.

Tydelig og god informasjon til pasientene om hva de skal gjennom og stegene i behandlingen er viktig, her representert ved lege i spesialisering Truls Martin Straume-Nesheim.

Lærings- og mestringskurs

Stadig flere lever med kroniske diagnoser. Kunnskap om hvordan en selv kan bidra til å holde sykdommen mest mulig under kontroll og hvordan en håndterer hverdagen blir derfor stadig viktigere.

HSR har i 2019 videreført kurs for diagnosegruppene revmatoid artritt (leddgikt), spondylartritt (Bekhterev) og psoriasis artritt (psoriasis leddgikt).

Høsten 2019 startet vi opp med kurs for pasienter med artrose i store ledd/vektbærende ledd. Behovet her har vært stort, og pågangen medfører at vi har etablert dette som et av våre jevnlige pasientkurs. Pågangen fra pasienter med artroser i små ledd, eksempelvis fingerledd har i 2019 vært stor. Vi utvider derfor med kurs for denne gruppen fra våren 2020.

Også for pasienter, spesielt barn med atopisk eksem eller andre kroniske hudsykdommer, ser vi behov for bedre kunnskap hos både barn og foreldre. Spesialutdannede sykepleiere har derfor startet eksemopplæringer for denne gruppen. I noen tilfeller kan dette også være aktuelt for voksne med kroniske huddiagnoser og terapiresistens.

testivest.no utvider

Siden 2017 har HSR drevet lavterskel tilbud med drop-in for undersøkelser av seksuelt overførbare infeksjoner (SOI).

Tilstrømningen av pasienter har vært jevnt økende siden tilbudet ble startet opp. I tillegg til drop-in tilbudet har pasienter som kommer i vindusperioden, det vil si etter seksuell kontakt, men før smitte kan påvises, fått tilbud om avtalt time. Kapasiteten har dermed vært dobbel av ordinær åpningstid.

Økende tilstrømming medfører at drop-in tiden er besluttet utvidet fra januar 2020.

testivest.no har tilsig av pasienter i alle aldersgrupper og av begge kjønn. Hovedvekten av pasientene er likevel i aldersgruppen 17-27 år.

Det jobbes kontinuerlig for å øke kjennskapen til behandlingstilbudet, både via annonsering og fremming i sosiale media.

Kvalitet og kompetanse

Forskingsfondet

Høsten 2019 besluttet Haugesund Sanitetsforening å opprette forskingsfond på 20 millioner. Formålet er å styrke forskingen ved Revmatismesykehuset i Haugesund.

Ordfører Arne Christian Mohn og leder i Haugesund Sanitetsforening Ellen Børseth ved etableringen av forskingsfondet.

Sanitetsforening har i lengre tid hatt fokus på forsking, og har ønsket å styrke forskingsarbeidet knyttet til HSRs virkeområde. Sykehuset bidrar allerede inn i en rekke ulike forskings- og utviklingsprosjekter. Gjennom forskingsfondet skapes rom for ytterligere bidrag og sikrer mulighetene for faglig utvikling for sykehusets medarbeidere.

Forskingsfondet skal gå til frikjøp og stipend for klinisk forsking på doktorgradsnivå, PhD-stipend og postdoc-stipend. Tildeling fra fondet er forbeholdt medarbeidere ved HSR og datterselskap som har mer enn 50% stilling. Alle helserelaterte profesjoner kan søke fondet om midler, også sykepleiere, ergoterapeuter, fysioterapeuter med mer.

Forskingsfondet har et styre på 4 medlemmer oppnevnt av Haugesund Sanitetsforening. I tillegg til et styre basert på relevant kompetanse, vurderes alle søknader av ekstern kompetanse for kvalitetssikring. Allerede ved første søknadsrunde i desember, ble 2 stipender utdelt med oppstart i 2020.

Robotisert operasjonsstøtte

Mot slutten av året startet HSR opp et meget spennende samarbeid med leverandøren Smith & Nephew knyttet til robotisert operasjonsstøtte ved proteseoperasjoner.

Fra opplæringen i robotisert operasjonsstøtte høsten 2019.

HSR ble da det første sykehuset i Norden som fikk navigasjonscomputeren NAVIO. Vi skal i 3 år gjennomføre en studie der vi sammenligner resultatene av ordinære kneproteseoperasjoner med robotisert navigasjonsstøtte som skal føre til mer nøyaktig plassering av komponentene.

Samarbeidet er grundig forberedt, blant annet har både fagsjef og avdelingsoverlege prøveoperert med samme verktøy under hospitering i Belgia. Ved HSR la egne workshoper med grundige gjennomganger en felles plattform og forståelse for det nye verktøyet.

HSR har fått godkjent en omfattende studie der målet er at vi skal operere 200 kneproteser, 100 på konvensjonell måte og 100 med vårt nye robotiserte navigasjonsverktøy.

Studien skal verifisere et høyere presisjonsnivå, og dermed bedre kvalitet på operasjonene med hjelp av det nye verktøyet.

Kompetansebygging i førstelinjen

Den demografiske utviklingen og endring i befolkningens solvaner gjør at vi forventer en økning i forekomst av alle typer hudkreft.

Fra kurs i dermaskopi for fastleger i 2018. Tilsvarende kompetansebygging gjennomføres i 2021.

Tidligere har HSR aktivt bidratt med kunnskaps- og holdningsarbeid gjennom den europeiske hudkreftdagen. På nasjonalt nivå blir ikke denne dagen markert på samme måte lenger. Ondartet hudkreft som oppdages tidlig er enkelt å behandle.

Ved tidlig oppdagelse kan dette også behandles hos fastleger, uten å belaste spesialisthelsetjenesten. Vi ser det som en viktig oppgave å bidra til at flest mulig fastleger har kunnskap til å kunne avdekke og behandle hudkreft i tidlige stadier.

Dette har vi gjort både gjennom kortere temaseminar og spesialistkurs i samarbeid med Den norske legeforening.

HSR viderefører dette viktige arbeidet.

Nye utdanningsløp for leger i spesialisering

HSR har tatt aktiv del i etableringen og implementeringen av nye utdanningsløp for leger i spesialisering (LIS).

Overlege Lene Brekke deltok i den nasjonale komiteen for utvikling av spesialiseringsløp for revmatologer, mens overlege Holger Benthien fulgte etableringen av utdanningsløp for dermatologer tett. Gjennom 2019 fulgte HSR implementering av nye utdanningsløp.

For å sikre helhetlige løp har vi etablert samarbeidsavtaler med Helse Fonna og Helse Bergen for revmatologispesialisering. Innenfor dermatologispesialisering har vi avtale med Helse Fonna, Helse Bergen og St. Olavs Hospital.

HSR har også implementert felles digitalt verktøy for oppfølgning av legene i spesialisering.

HSR har nå 2 leger i spesialisering i dermatologi og 3 i revmatologi. I tillegg samarbeider revmakirurgisk og ortopedisk avdeling med Helse Fonna, og bidrar til å sikre leger i spesialisering i ortopedi fullverdig utdannelse.

Avdelingsoverlege Svanaug Skorpe, veileder leger i spesialisering. Her med leger Hans Kristian Skaug (til venstre) og Andreas Hersvik Hegdahl.

Organisasjonsutvikling

Organisasjon og nytt styre

Ny organisasjon trådte i kraft 12. juni 2019. Det innebar 3 likestilte kliniske avdelinger, og kortere beslutningsveier for store deler av organisasjonen.

Årsaken til organisasjonsomleggingen er at vi ønsker å sikre pasientene et best mulig tilbud innen våre 3 virkeområder. I tillegg er fellesfunksjoner som sekretærtjenesten samlet i egen enhet som jobber på tvers av organisasjonen. Fagstab er opprettet med tanke på økt fokus på forskning, kvalitet og utdanning.

Revmatologisk avdeling viderefører arbeidet med diagnostisering og oppfølgning av pasienter med revmatologiske lidelser. Avdelingen har også fokus på sykdomsmestring og utvikling av mestrings- og læringskurs. Også kompleks revmatologsk rehabilitering for pasienter med aktiv behandlingsresistent sykdomsutvikling er et hovedområde. Avdelingen dekker hele Helse Fonna-regionen, og pasienter som ønsker behandling ved HSR fra Helse Stavanger.

HSR har utført protese- og andre ortopediske/revmakirurgiske operasjoner siden 1960-tallet. Personellressursene er samlet i et operasjonsteam og sengepost med et tverrfaglig team. Operasjonsteamet utfører dagkirurgiske inngrep, mindre leddoperasjoner og operasjon av totalproteser i kne, hofte og skulder. Vi har nå samlet ressursene i en fullverdig revmakirurgisk og ortopedisk avdeling.

Hudavdeling videreføres, og tar imot henvisninger innen alle typer hudsykdommer fra fastleger og spesialister i hele Helse Fonnas område. I tillegg har hudavdelingen egen lavterskel SOI-poliklinikk, *www.testivest.no* hvor en kan teste seg for seksuelt overførbare infeksjoner gratis.

Parallelt med omlegging av organisasjonen utpekte Sanitetsforeningen ny styreleder og nye styremedlemmer med målsetting om å følge opp sykehusets videre satsninger, jfr arbeidet med #strategi2023.

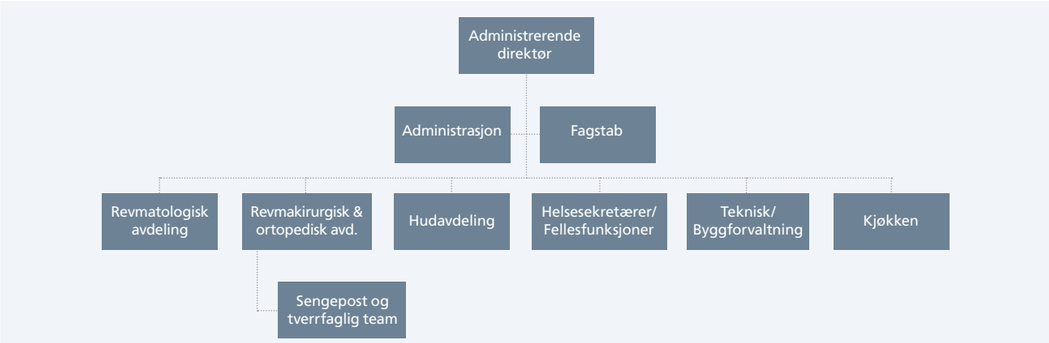

Pasientsikkerhetsvisitter

Årlig gjennomføres pasientsikkerhetsvisitter ved alle avdelinger på sykehuset. Dette er et møtepunkt for toppledelse, avdelingsledelse og medarbeiderne i hver avdeling for å drøfte innspill som kan forbedre pasientsikkerheten.

Begrepet "pasientsikkerhetskultur" betyr "måten vi gjør ting på her hos oss." Målsettingen er å ha fokus på hvilke daglige utfordringer som har betydning for pasientsikkerheten når pasienten får behandling ved den aktuelle avdelingen. Visittene er en god arena i vårt systematiske arbeid med pasientsikkerhet.

Kvalitets- og pasientsikkerhetsutvalg
Som ledd i sykehusets systematiske arbeid innen kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet, blir det jevnlig holdt møter i Kvalitets- og pasientsikkerhetsutvalget. Utvalget er tverrfaglig sammensatt og består av adm. direktør, helsepersonell og brukerrepresentant. Utvalget skal holde seg orientert om utviklingen på sykehuset, vurdere ivaretakelse av pasienter og uønskede hendelser og kan på eget initiativ fremme forslag til forbedring til beste for de pasientrettede tilbudene. Utvalgets årsrapport er tilgjengelig på HSRs hjemeside: *https://hsr.as/om-oss/arsmeldinger*

Direktør Kari Nådland, teknisk leder Jostein Sjursen og kvalitet- og utviklingsleder Kari-Lise Dybdahl ved markeringen av at HSR er sertifisert som grønt sykehus.

Grønt sykehus miljøbevisste valg

Denne årsmeldingen er trykket på PaperWise, en papirtype som reduserer CO2-utslippene med opp til 47%. Papiret er laget 100% av jordbruksavfall og skal (eventuelt) kastes i matavfallsposen for kompostering.

Miljøsertifisering

HSR har over tid jobbet med etablering av et gjennomgående og godt miljøstyringssystem for å imøtekomme Helse Vests krav om å være et grønt sykehus.

I august 2019 ble sykehuset ISO 14001-sertifisert. ISO 14001 er en internasjonal standard som beskriver hvordan et miljøstyringssystem kan bygges opp. Gjennom effektive miljø- og klimatiltak kan vi redusere vår miljøpåvirkning. Dette målrettede miljøarbeidet er tett koblet til vårt forebyggende og helsefremmende arbeid.

Gode rutiner og arbeidsmetoder i vårt daglige arbeid sikrer gjennomføring av miljøtiltakene. Elektronisk løsning for kjemikalieregister, tilpasninger i avviksystemet og elektroniske kurs, er blant verktøyene som brukes for å ivareta kravene i standarden.

Arbeidet med å være grønt sykehus, involvering av medarbeidere og videreutvikling av tiltakene, pågår kontinuerlig. Systemet og verktøyene er nå etablert og tatt i bruk. Oppfølging av arbeidet i avdelingene vil sikre gode lokale løsninger.

Utsikten – møteplassen på kunnskapshøyden

Restaurant Utsikten er først og fremst vår pasient- og ansattrestaurant. Samtidig er den blitt en møteplass for besøkende til hele huset og for mange nærliggende arbeidsplasser.

Utsikten er åpen for alle og serverer 3 hovedmåltider for både pasienter, deltagere, ansatte og besøkende. Inneliggende pasienter og deltagere får også tilbud om kveldsmat i tråd med nasjonale matanbefalinger.

Utsikten vektlegger sunn og næringsrik mat, og sikrer en variert meny med både fisk, vegetarmat og tradisjonell komletorsdag. Flere av våre avdelinger legger møter, seminarer og pasientkurs til konferansedelen nord i Utsikten, og dette bidrar til å styrke vår øverste etasje som møteplass.

Utsikten, her ved Eva Andersen og Eden Tekle Ghebremussie, lager næringsrik og sunn mat for pasienter, medarbeidere og gjester. Stadig flere finner veien opp til Utsikten.

#Strategi2023

Revmatologi:
Livsmestring og mer krevende diagnoser

Helse Vests beslutning i 2018 om "Revmatologien i Helse Vest" legger viktige rammer for oss. I dette ligger også muligheter til å forbedre behandlingene og utvikle nye behandlingstilbud for ulike revmatologiske diagnoser.

Rett bruk av ressurser, og konsultasjon utfra pasientens behov blir stadig viktigere. Her konsultasjon av ergoterapeut Anne Sirnes Hagland

HSR har de senere år forsterket fokuset på lærings- og mestringskurs, slik at revmatikere lettere kan leve med sykdommen og forbli lengst mulig i aktivitet og jobb. I 2019 utvidet vi tilbudet med egne kurs for pasienter med artrose i vektbærende ledd, samt at kurs for pasienter med artrose i hånd- og fingerledd er planlagt.

I lengre tid har våre revmatologer sett at tilbudet til pasienter med urinsyregikt (podagra) er for dårlig. Arbeid med å utrede og etablere et bedre tilbud på dette området er en del av det pågående strategiarbeidet.

Et annet viktig område innen revmatologien er osteoporose og bentetthet. HSR ser nå nærmere på behandlingstilbud innen dette området med tanke på å kunne sikre pasienter i Helse Fonna et godt behandlingstilbud.

Revmatikere er en sammensatt gruppe. Mange klarer seg svært godt på grunn av moderne medisinering. I den sammenheng er det avgjørende å gi oppfølgning på rett nivå og med riktig fagkompetanse. HSR vil derfor se nærmere på om vi kan flytte pasientkontroller til fagspesifikke oppfølgninger, for eksempel hos fysioterapeut, ergoterapeut eller sykepleier. Dette vil sikre pasientene mer målrettet oppfølgning.

Revmakirurgi og ortopedi:
Styrket fagmiljø gir bedre behandlingstilbud nær pasientene

HSR har et sterk fagmiljø og stor kapasitet innen revmakirurgi og ortopedi. Dette kommer pasienter fra Helse Fonna-regionen til gode gjennom behandlingstilbud lokalt. Samtidig kan HSR bidra til kortere køer i Helse Vest som helhet.

HSR har noen av regionens beste operasjonsfasiliteter, og har gjennom de siste ombyggingene i praksis fått 3 operasjonsstuer. I løpet av kommende år ferdigstilles ny postoperativ avdeling, som gjør at operasjonsstuene kan utnyttes fullt ut. Gjennom etableringen av egne operasjonsstuer og senere tilpasninger, er det realistisk at HSR kan bidra med rundt 500 protese-operasjoner årlig innen 2025.

Vårt operasjonsteam har innledet samarbeid med leverandører som sikrer HSR den nyeste og beste robotstøtte til proteseoperasjoner. Moderne teknologi og faglig dyktighet bidrar til at vi er blant de beste i Norge innen protesekirurgi, samt operasjoner på hånd og fot. HSR ønsker å bli kompetansesykehus innen kneprotesekirurgi.

Hudavdelingen:
Bedre regionalt behandlingstilbud

Vår hudavdeling har siden starten i 1986 utviklet seg til Helse Fonna-regionens eneste hudpoliklinikk med rundt 18.000 konsultasjoner årlig. Behandling på riktig nivå sikrer god bruk av spesialisthelsetjenesten.

Folks solvaner bidrar til økning i hudkreft. Her undersøker avdelingsoverlege Holger Benthien føflekker. Med mer avansert utstyr kan HSR tilby dermakirurgisk behandling.

Hudavdelingen tilbyr behandlinger for ulike typer hud- og veneriske sykdommer. Aller størst er omfanget av begynnende og mildere hudkreft. Samtidig ser vi at potensialet for å utføre mer krevende hudbehandlinger er stort. Et viktig ledd i hudavdelingens arbeid fremover blir å frigjøre ytterligere kapasitet til å utvide behandlinger som avansert kreftkirurgi i ansiktet, operasjoner med CO2-laser for ulike hudsykdommer og skader.

I større grad vil det vurderes om pasienten kan følges opp av sykepleier eller fastlege ved hjelp av et oppfølgningsprogram i epikrisen. Dette skjer basert på individuell vurdering og i samråd med pasienten.

Tidligere har vi sendt mange pasienter til kirurgisk behandling ved andre sykehus. Basert på vår kompetanse kan vi videreutvikle behandlingstilbudet og sikre pasienter behandling lokalt.

Pasientene setter også stor pris på behandlingstilbud i egen region, og for samarbeidene sykehus er avlastningen en fordel.

Smertemestring:
Et supplerende tilbud

HSR har et helhetlig ansvar for pasientene som går til behandling hos oss. Kroniske smertetilstander er ikke uvanlig blant revmatologiske pasienter. Også pasienter henvist til oss med ortopediske problemstillinger opplever dette.

Smertebehandling handler om lindring og om smertemestring. Dette er elementer som er like viktig som medisinering, og hvor informasjon, veiledning og jevnlig oppfølgning kan bidra til bedre livskvalitet for pasienten. Med basis i den fagkompetansen vi allerede har i våre team, har vi muligheten til å supplere og utfylle dagens pasientoppfølgning med tilbud innen smertemestring.

Styrets beretning for 2019

Selskapet driver spesialisthelsetjeneste innenfor områdene revmatologi/revmakirurgi og hudsykdommer i Haugesund. Driften foregår i eget sykehusbygg i Karmsundsgaten 134. Selskapet har et ideelt formål, noe som betyr at eierne ikke kan ta ut utbytte fra driften.
Forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2019 er satt opp under denne forutsetningen.

Selskapet har i 2019 fortsatt med arbeidet for å sikre og systematisere de faktorer som er avgjørende for et fortsatt godt arbeidsmiljø i sykehuset. Styret har stort fokus på arbeidsmiljø og samhandling med ansatte, verneombud og tillitsvalgte. Arbeidet med fokus på arbeidsmiljø samt å redusere sykefraværet, og derigjennom å øke nærværsfaktoren har fortsatt i 2019 og vil ha fortsatt fokus videre i de kommende årene.

Det er etablert gode rutiner og egne elektroniske systemer for rapportering og oppfølging av avvik og uønskede hendelser. Gjeldende planer er fulgt opp gjennom 2019. Gjennomsnittlig sykefravær i 2019 ble 8,3 %. I 2018 var fraværet gjennomsnittlig 6,3 %. Sykehuset hadde 146 fast ansatte pr. 31.12.2019 hvorav 17 er menn og 129 kvinner. Styret har i 2019 hatt 7 medlemmer, 3 menn og 4 kvinner.

Selskapet har godt innarbeidede rutiner for kildesortering og avfallshåndtering. Virksomheten er av en slik karakter at det ytre miljø ikke forurenses. Selskapet ble i 2019 sertifisert etter ISO 14001-standarden.

Tiltak for å hindre diskriminering
Selskapet arbeider aktivt for å fremme likestilling, sikre like muligheter og hindre diskriminering på grunn av etnisk, nasjonal-opprinnelse, avstamming, hudfarge, språk, religion og livssyn.

Sykehusets drift er basert på langsiktige driftsavtaler med det regionale helseforetaket Helse Vest RHF. Revmatismesykehuset utgjør i kraft av disse avtaleforholdene en del av det samlede tilbudet av spesialisthelsetjenester i regionen. Det blir kontinuerlig foretatt nødvendige investeringer i bygg, maskiner og utstyr for å få en mest mulig rasjonell drift med hensiktsmessige bygninger og anlegg. Bygningsmassen er i dag topp moderne og viser godt igjen i bybildet, og spesielt godt synlig er vår kantine/restaurant i 7. etg.

Vårt datterselskap Rehabilitering Vest AS har i løpet av 2019 levert gode tjenester i tråd med sin kontrakt med Helse Vest RHF. Avtalen med Helse Vest RHF er nå utvidet til å gjelde ut 2022. Selskapet leier lokaler i 4 etg. og disponerer/leier hele etasjen samt andre fasiliteter i bygget.

Selskapet har en relativt stabil økonomi. Stor stabilitet i inntjening er sikret ved månedlige inntekter i henhold til bestillings- og betalingsavtalen med Helse Vest.
I tillegg har selskapet betydelige leieinntekter fra utleie av arealer i bygget som selskapet selv ikke disponerer.
Selskapets langsiktige gjeld pr. 31.12.19 består av låneopptak i forbindelse med bygge- og rehabiliteringsprosjektet og avdragsfritt lån til morselskapet.

Finansiell risiko
Finansiell risiko for 2020 er vurdert som lav. Det er inngått en rentesikringsavtale i form av en rentebytteavtale med hovedstol kr. 100.000.000 til 3,45% til sikring av renter på lån. Denne løper i 20 år fra start, dvs. til 15.03.33. Deler av lån er også knyttet opp mot 3 mndr. Nibor + margin.

Resultat
Selskapet har i sum økt sine inntekter med 3,07 % fra forrige år, og har oppnådd et driftsresultat på kr. 9.877.230 mot kr. 11.939.207 i 2018. Etter finans (som viser netto kostnad med kr. 13.181.281) er årsresultatet 2019 gjort opp med et underskudd på kr. 3.304.051.
Selv om resultatet viser et underskudd har selskapet en god drift i forhold til kjernevirksomheten. Underskudd skyldes i all hovedsak andre regnskapsmessige forhold. Styret gjør oppmerksom på at det også for 2019 er store regnskapsmessige føringer av aktuarberegnede endringer i pensjonsforpliktelser som påvirket resultatet. For 2019 er det kostnadsført kr. 10.109.614 mot at det i 2018 ble inntektsført kr. 5.807.416. For 2017 var tilsvarende føring en inntekt med kr. 206.413. Store svingninger som påvirker resultat, men som ikke er en driftskonekvens.

Basistilskudd fra vår oppdragsgiver Helse Vest RHF har vært uendret i 2019 i forhold til 2018, bortsett fra justering med deflator, men ble i 2018 redusert med kr. 5,0 mill.kr. i forhold til 2017.

Utsiktene for 2020
Driftsforutsetningene for 2020 er gode. Selskapet har stabile inntekter i form av avtale og overføringer fra Helse Vest, langsiktige leieavtaler med inntekter og egenbetalinger fra pasienter. Finanskostnadene forventes å være stabile for 2020, dog med den usikkerhet det for øvrig er i markedet til enhver tid. Det forventes og legges opp til normal drift med planer om utviding av enkelte tjenester fremover. Det tilstrebes å levere positive driftsresultat.

Økonomien må anses for å være sunn og under god kontroll, og dette er for styret svært viktig i de kommende årene med tanke på den gjeldsforpliktelsen som nå er der. Selskapets kostnader for øvrig er på de fleste punkter stabile eller moderat økende i tråd med aktiviteten.

Selskapets egenkapital er på 25,81 % (25,57 % i 2018) og styret er tilfreds med selskapets soliditet.

Resultatdisponering
Årets underskudd på kr. 3.304.051 er i sin helhet foreslått inndekket ved overføring fra annen egenkapital.

Avslutning
Sykehuset har en god drift og er velrenommert i vår landsdel, noe som ikke minst skyldes dyktige, lojale og innsatsvillige medarbeidere på alle nivåer. Styret vil uttrykke en hjertelig takk til alle for den store innsatsen som er utført gjennom året.

Elektronisk godkjent av styret i Haugesund Sanitetsforenings Revmatismesykehus 24.03.2020

Styret i Haugesund Sanitetsforenings Revmatismesykehus. *Bak fra venstre:* Thor Harald Eike (eiervalgt), Andreas Tornes Andersen (ansattvalgt), Åse Helene Tvedt (ansattvalgt), Reidar Risvold (brukerrepresentant), Anne Beth Njærheim (eiervalgt, styreleder), Jostein Aksdal (eiervalgt, styrenestleder). *Foran fra venstre:* Reidun R Vikebø(eiervalgt), Kari Nådland (administrerende direktør), Ellen Børseth (eiervalgt og leder i Haugesund Sanitetsforening)

Nøkkeltall for Revmatismesykehuset 2019

30.711 polikliniske konsultasjoner
- 15.154 ved hudpoliklinikken
- 7.049 ved revmatologisk poliklinikk
- 3.635 ved ortopedisk poliklinikk
- 1.873 ved infusjonsenheten

993 pasienter operert
- 745 dagkirurgiske inngrep
- 248 operasjoner med innleggelse
- 192 proteseoperasjoner

Polikliniske pasienter:
- Gjennomsnittlig ventetider kortere enn kravet på 50 dager

Operasjoner
- Av de korteste ventetidene i Helse Vest

Antall ansatte:
- 146 fast ansatte, hvorav
  - 129 kvinner
  - 17 menn

8,3 % sykefravær, hvorav
- 6,3 % langtidsfravær
- 2,0 % korttidsfravær

Omsetning NOK 185.286.538
- Driftsresultat NOK 9.877.230
- Årsresultat NOK -3.304.051
- Egenkapital pr 31.12.19 NOK 145.986.594

Resultatregnskap

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2019	2018
Salgsinntekter		153 003 698	147 408 026
Annen driftsinntekt		32 282 840	32 351 060
Sum driftsinntekter	3	185 286 538	179 759 087
Pasientbehandlingskostnader		21 413 280	23 887 866
Lønnskostnader	9	103 078 807	97 131 802
Pensjonskostnader	9, 10	11 170 594	5 966 288
Avskrivning på driftsmidler	7	18 569 388	19 293 992
Annen driftskostnad		21 177 240	21 539 931
Sum driftskostnader		175 409 308	167 819 880
Driftsresultat		9 877 230	11 939 207
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen finansinntekt		663 667	203 849
Rentekostnad til foretak i samme konsern	13	400 000	400 000
Annen finanskostnad		13 444 948	14 580 237
Resultat av finansposter		-13 181 281	-14 776 388
Ordinært resultat		-3 304 051	-2 837 181
Årsresultat		-3 304 051	-2 837 181
Overføringer			
Overført fra annen egenkapital		3 304 051	2 837 181
Sum overføringer		-3 304 051	-2 837 181

Balanse

Eiendeler	Note	2019	2018
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom		463 578 000	485 947 000
Maskiner og anlegg	7, 15	11 152 000	13 170 001
Sum varige driftsmidler		474 730 000	499 117 001
Finansielle driftsmidler			
Investeringer i datterselskap	6	112 000	112 000
Egenkapitaltilskudd KLP	11	7 810 589	7 470 992
Pensjonsmidler	10	20 132 968	30 242 582
Sum finansielle anleggsmidler		28 055 557	37 825 574
Sum anleggsmidler		502 785 557	536 942 575

HSR ÅRSMELDING 2019

Balanse

Omløpsmidler	Note	2019	2018
Fordringer			
Kundefordringer	5, 15	3 938 434	3 496 849
Andre kortsiktige fordringer	7	7 464 938	38 263
Sum fordringer		11 403 372	3 535 112
Bankinnskudd, kontanter o.l.	4	51 334 099	43 380 419
Sum omløpsmidler		62 737 471	46 915 532
Sum eiendeler		565 523 028	583 858 106

Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	2	15 000 000	15 000 000
Overkurs		27 500 000	27 500 000
Sum innskutt egenkapital		42 500 000	42 500 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		103 486 594	106 790 645
Sum opptjent egenkapital		103 486 594	106 790 645
Sum egenkapital	8	145 986 594	149 290 645
Gjeld			
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	12, 15	354 921 248	366 768 704
Gjeld til foretak i samme konsern	12, 13	27 024 444	27 024 444
Øvrig langsiktig gjeld	12, 15	3 060 000	3 060 000
Sum annen langsiktig gjeld		385 005 692	396 853 148
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		4 483 879	5 567 513
Skattetrekk og andre trekk		8 604 597	9 049 607
Avsetninger til fond	14	6 897 972	6 914 807
Annen kortsiktig gjeld		14 544 295	16 182 387
Sum kortsiktig gjeld		34 530 742	37 714 313
Sum gjeld		419 536 434	434 567 461
Sum gjeld og egenkapital		565 523 028	583 858 106

Noter til regnskapet

Note 1 Regnskapsprinsipper

Regnskapsprinsipper
Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998.
Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder.

Inntekter
Inntekter i form av overføringer fra Helse Vest inntektsføres etter bestilling og avregnes ved årets slutt på bakgrunn av faktisk produksjon.

Overordnede krav til bestillingen
Bestillingsdokument fra Helse Vest klargjør de premisser og rammer som gjelder for virksomheten, og inneholder resultatkrav som blir stilt for virksomheten. Disse oppgaver må ses i sammenheng med cde mål, rammer og retningslinjer for tjenesten som fremgår av lov og forskrifter, og Helse- og omsorgsdepartementet sitt oppdragsdokument til Helse Vest RHF.

Kostnader
Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt.
I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier.

Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Skatter
Selskapet er skattefritt etter Skattelovens § 2-32

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld
Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til gjenvinnbart beløp dersom dette er lavere enn bokført verdi, og verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig.

Aksjer og andeler i tilknyttet selskap og datterselskap
Investeringer i datterselskaper vurderes etter kostmetoden. Investeringene blir nedskrevet til virkelig verdi dersom verdifallet ikke er forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk.

Mottatt utbytte og konsern-bidrag fra datterselskapene er inntektsført som annen finansinntekt.

Fordringer
Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringer.

Bankinnskudd, kontanter og lignende
Bankinnskudd, kontanter ol. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Pensjoner
Regnskapsføring av pensjonskostnader skjer i samsvar med Norsk Regnskapsstandard, NRS 6 Pensjonskostnader. Selskapets pensjonsforpliktelse beregnes som den diskonterte verdi av de fremtidige pensjonsytelser som anses påløpt på balansedagen.

Offentlige tilskudd
Investeringstilskudd er ført brutto i balansen og periodiseres over investeringens økonomiske levetid som driftsinntekt. Mottatte driftstilskudd periodiseres sammen med de kostnader tilskuddet er ment å dekke.

Note 2 Aksjonærer

Aksjekapitalen i Haugesund Sanitetsforenings Revmatismesykehus AS pr. 31.12 består av:
Inntekt av helsetjenester fordeler seg slik:

	Antall	Pålydende	Bokført
Ordinære aksjer	1 000	12 500,00	12 500 000
Sum	**1 000**		**12 500 000**

Eierstruktur
De største aksjonærene i % pr. 31.12 var:

	Antall	Pålydende	Bokført
Haugesund Sanitetsforening	1 000	100,0	100,0
Sum	**1 000**	**100,0**	**100,0**

Note 3 Inntekter

Inntektene består av offentlig bestilling av helsetjenester, offentlige pasientrefusjonsordninger, egenandeler pasienter og leieinntekter. Organisasjonens drift foregår i Haugesund.
Inntekt av helsetjenester fordeler seg slik:

Helserelaterte inntekter:	2019	2018
Bestilling, basistilskudd, grunnfinansiering Helse Vest	-141 342 145	-136 065 004
Poliklinikkinntekter	-11 661 553	-11 343 022
Sum	-153 003 698	-147 408 026
Andre inntekter (leieinntekter, salg mv)	-32 282 840	-32 351 060
Sum inntekter	-185 286 538	-179 759 087

HSR ÅRSMELDING 2019

Note 4 Bankinnskudd

Innestående midler på skattetrekkskonto (bundne midler) er på **kr 4 559 935.**

Note 5 Kundefordringer

	2019	2018
Kundefordringer til pålydende	5 638 434	5 196 849
Avsetning til tap	-1 700 000	-1 700 000
Sum	3 938 434	3 496 849

Ingen del av selskapets fordringer har forfall senere enn et år

Note 6 Datterselskap

	Kontor-kommune	Eier-andel	Stemme-andel	Balanseført-verdi	Egenkapital	Resultat
DS/FKV/TS Rehabilitering Vest AS	Haugesund	100%	100%	112 000	8 039 435	-1 024 670
Sum				**112 000**	**8 039 435**	**-1 024 670**

Iht. unntaksregelen i Regnskapslovens § 3-7 utarbeides ikke konsernregnskap fordi Haugesund Sanitetsforenings Revmatismesykehus AS selv er et datterselskap, og morselskap i underkonsern.

Konsernregnskap hvor Haugesund Sanitetsforenings Revmatismesykehus AS og tilhørende datterselskap konsolideres, utarbeides av Haugesund Sanitetsforening. Denne foreningen har forretningskontor i Haugesund.

Note 7 Anleggsmidler

	Bygninger og tomter	Driftsløsøre, inventar ol.	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.19	606 994 576	31 902 786	638 897 362
+ Tilgang kjøpte anleggsmidler	-7 679 460	1 861 848	-5 817 612
= Anskaffelseskost 31.12.19	**599 315 116**	**33 764 634**	**633 079 750**
Akkumulerte avskrivninger 31.12.19	84 288 340	20 992 634	105 280 974
+ Akkumulerte nedskrivninger 31.12.19	51 448 776	1 620 000	53 068 776
= Av- og nedskrivninger pr. 31.12.19	135 737 116	22 612 634	158 349 750
= Bokført verdi 31.12.19	**463 578 000**	**11 152 000**	**474 730 000**
Årets ordinære avskrivninger	14 689 540	3 879 848	18 569 388
Økonomisk levetid	10-40 år	4-10 år	

Negativ tilgang på bygninger og tomter skyldes tilkjent erstatningsoppgjør ifm rettskraftig dom i 2019.

Gjenstående tilgodebeløp ifm domsavsigelse, kr 7 257 386, er periodisert under Andre kortsiktige fordringer.
Beløpet forfaller til betaling i mai 2020.

Note 8 Egenkapital

	Aksjekapital	Overkurs	Annen Egenkapital	Sum Egenkapital
Pr. 31.12.2018	15 000 000	27 500 000	106 790 645	149 290 645
Pr. 01.01.2019	**15 000 000**	**27 500 000**	**106 790 645**	**149 290 645**
Årets resultat			-3 304 051	-3 304 051
Pr. 31.12.2019	**15 000 000**	**27 500 000**	**103 486 594**	**145 986 594**

Noter til regnskapet

Note 9 Lønnskostnader og ytelser, godtgjørelser til daglig leder, styret og revisor

Lønnskostnader	2019	2018
Lønninger, lønnsrelaterte poster	88 716 751	82 244 373
Arbeidsgiveravgift	12 881 395	13 459 820
Pensjonskostnader inkl. aktuarberegnet endring	11 170 594	5 966 288
Andre personalkostnader	1 480 661	1 427 610
Sum	**114 249 401**	**103 098 091**

Selskapet har i 2019 sysselsatt 121 årsverk.

Pensjonsforpliktelser
Selskapet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.
Kostnadsført honorar for andre tjenester utgjør kr. 36 000 eks mva

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn	1 464 094	351 000
Sum	**1 464 094**	**351 000**

Revisor
Kostnadsført revisjonshonorar for 2019 utgjør kr 223 500 eks. mva
I tillegg kommer honorar for andre tjenester med kr 40 000 eks. mva

Ingen av selskapets ansatte eller tillitsvalgte har opsjoner eller tilsvarende rettigheter.
Det finnes ikke bonusavtaler for ansatte eller tillitsvalgte.

Note 10 Pensjonskostnader, midler og forpliktelser

Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Pensjonskostnader
Foretakets kollektive pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse omfatter de tariffestede ytelser som gjelder for blant annet helseforetak.
Ytelsene er alders-uføre-ektefelle og barnepensjon. Pensjonsytelsene samordnes med folketrygdens ytelser.

Årets netto pensjonskostnad	2019	2018
Utbetalte pensjoner fra selskapet	4 989 980	15 702 704
Aktuarberegnet pensjonsforpliktelse / pensjonsmidler (endring)	10 109 614	-5 807 416
Tilskudd pensjonskostnader	-3 929 000	-3 929 000
Årets netto pensjonskostnad	11 170 594	5 966 288

Arbeisgiveravgiftskostnad av pensjonskostnader er presentert under lønnskostnader.

Beregnet netto pensjonsmidler utgjør	20 132 968	30 242 582
Brutto ber pensjonsforpliktelse	330 394 128	333 937 651
Pensjonsmidler	321 008 348	304 906 617
Netto forpliktelse før arb g avgift	9 385 780	29 031 034
Arb g avgift	1 323 395	4 093 376
Brutto ber forpliktelse inkl aga	331 717 523	338 031 027
Netto forpliktelse inkl aga	10 709 175	33 124 410
Ikke resultatført aktuarielt gevinst (tap) eks aga	-28 814 785	-57 139 992
Ikke resultatført aktuarielt gevinst (tap) aga	-2 027 358	-6 227 000
Balanseført nto forpliktelse / midler etter aga	**-20 132 968**	**-30 242 582**

Følgende forutsetninger er lagt til grunn :	2019	2018
Diskonteringsrente	2,30%	2,60%
Årlig lønnsvekst	2,25%	2,75%
Årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp	2,00%	2,50%
Pensjonsregulering	1,24%	1,73%
Årlig avkastning	3,80%	4,30%
Aga sats	14,1%	14,10%
Amortiseringstid	12	12
Korridorstørrelse		10,00%

Medlemsstatus:	2019	2018
Antall aktive	152	152
Antall oppsatte	249	237
Antall pensjoner	170	168
Gj sn pensjonsgrunnlag, aktive	504 979	458 142
Gj sn alder, aktive	48,09	47,66
Gj sn tjenestetid, aktive	10,87	10,57

Spesifikasjon av pensjonskostnad (inkl aga)	2019	2018
Nåverdi av opptjente pensjonsrettigheter i året	15 190 083	13 939 040
Rentekostnad	8 937 294	7 660 313
Brutto pensjonskostnad	24 127 377	21 599 353
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-13 008 453	-11 853 111
Administrasjonskostnad	583 309	816 591
Netto pensjonskostnad inkl adm kost	11 702 468	10 562 833
Arbeidsgiveravgift av nto pensjonskost og admkost	1 650 643	1 489 359
Resultatført aktuarielt tap inkl aga	1 965 436	1 322 366
Resultatført aga	482 914	386 801
Resultatført planendring	1 802 361	0
Resultatført netto pensjonskostnad	**17 603 822**	**13 761 359**
Mottatt tilskudd fra Helse Vest til dekning av pensjonskostnader	**-3 929 000**	**-3 929 000**

Note 11 Egenkapitalinnskudd pensjonsordning

	2019	2018
Innbetalte egenkapitaltilskudd til KLP utgjør	7 810 589	7 470 992
Sum	**7 810 589**	**7 470 992**

Note 12 Annen langsiktig gjeld

Gjeld som forfaller mer enn fem år etter regnskapsårets slutt:	2019	2018
Gjeld til kredittinstitusjoner	-354 921 248	-366 768 704
Lån Norske Kvinners Sanitetsforening	-3 060 000	-3 060 000
Øvrig langsiktig gjeld	-27 024 444	-27 024 444
Sum annen langsiktig gjeld	**-385 005 692**	**-396 853 148**
Lån som forfaller mer enn 5 år etter balansedagen	**-287 875 642**	**-299 929 222**

Note 13 Mellomværende med selskap i samme konsern mv.

Selskapets eier Haugesund Sanitetsforening har i forbindelse med stiftelsen av selskapet etablert et tilgodehavende i Haugseund Sanmitetsforenings Revmatismnesykehus AS på kr 27 024 444. Det betales iht avtale fast kr 400 000 pr år i renter.

Note 14 Avsetning til fonds

Avsetningen gjelder øremerkede midler tilknyttet kurs- og kompetansetiltak, forskning, pasienttrivsel, senioravtale og fremtidige investeringer knyttet til gitte forutsetninger.

Midlene er i hovedsak mottatt som eksterne gaver som avsettes i balansen og kostnadsføres ved bruk.

Oversikt balanseførte avsetninger:	
Avsatte midler 1.1.	6 914 807
Netto tilført	-16 836
Avsatte midler 31.12.	6 897 971

Note 15 Pantstillelser og garantier

Pantsikret gjeld, pantstillelser og garantier	2019	2018
Pant er knyttet til langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner	-354 921 248	-366 768 704
Norske Kvinners Sanitetsforening	-3 060 000	-3 060 000
Sum	**-357 981 248**	**-369 828 704**
Bokført verdi av pantsikrede eiendeler		
Fordringer	3 938 434	**3 496 849**
Driftsmidler	474 730 000	499 117 001
Sum	**478 668 434**	**502 613 850**

Låneinformasjon	Pålydende	Type lån	Effektiv rente	Løpetid
Lån 1	310 000 000	Annuitetslån	3,39%	10 år
Lån 2	80 000 000	Serielån	Nibor + 2,25%	10 år

Note 16 Lån og sikkerhetstillatelser

Det er ikke gitt lån eller sikkerhetsstillelser til fordel for ansatte, aksjeeiere eller medlemmer av selskapet styret.

Deloitte.

Deloitte AS
Sundgaten 119
Postboks 528
NO-5501 Haugesund
Norway

Tel: +47 52 70 25 40
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i Haugesund Sanitetsforenings Revmatismesykehus AS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Haugesund Sanitetsforenings Revmatismesykehus AS' årsregnskap som viser et underskudd på kr 3 304 351. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Registrert i Foretaksregisteret Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

© Deloitte AS

Deloitte.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Haugesund, 24. mars 2020

Dag Jarle Torvestad
statsautorisert revisor

Penneo Dokumentnøkkel: BXFTZ-YI0U8-YPJCZ-8OTEE-OSF4S-WXBSA

HAUGESUND SANITETSFORENING

Foreningen ble stiftet i 1906. Formålet er å stimulere til frivillig innsats i arbeidet for bedre folkehelse og beredskap. Haugesund Sanitetsforening er eier av Haugesund Sanitetsforenings Revmatismesykehus AS (HSR).

1906 — Haugesund Sanitetsforening stiftes med formål å stimulere til frivillig innsats i arbeidet for folkehelse og beredskap.

1909 (- 1958) — Førre pleiehjem åpnes for tuberkuloserammede. Senere omgjort til hjem for pleietrengende.

1912 — Utdeling av melk til tuberkuløse barn startes. Første året deles ut 2.435 liter melk.

1916 — Sanitetsforeningen starter feriekoloni i Skjold for barn som trengte å komme på landet. Egen vårkoloni for svake barn som trengte omsorg og mat.

1916 (-1976) — Sammen med Skåre og Solvang Sanitesforeninger drives helsestasjon for gravide, spebarn og barn inntil 7 år.

1923 (-1954) — I herskapshuset i Wergelandsgate 19 drives barnehjem for tuberkuløse barn. Til sammen 400 barn bodde her, enkelte hele sin barndom.

1954 — Grunnsteinsnedleggelse for Haugesund Sanitetsforenings Revmatismesykehus, som åpner i 1957.

1954 (-1989) — Foreningen driver sykehotell for pasienter og pårørende i Wergelandsgate 19.

1958 (-1983) — Tuberkulosehjemmet i Førre gis nytt liv som hjem for pleietrengende etter at tuberkulosen er kjempet tilbake.

1962 — Nytt søsterhjem med 51 hybler står ferdig i Rogalandsgaten.

1963 (-1976) — Ny helsestasjon i nordre bydel starter opp.

1963 (-1983) — Foreningen driver hjelpepleierskole. Første kull med 13 elever, senere opp til 2 klasser à 30 elever.

1986 — Etter iherdig innsats og forarbeider fra Sanitetskvinnene åpnes hudpoliklinikken ved HSR.

1988 — Sanitetskvinnene mobiliserer sterkt for å hindre reduksjon i tilbudet ved HSR og samordning av driften med Haugesund Sykehus.

1992 — Regionens Sanitetsforeninger finansierer nytt terapibasseng ved HSR.

1994-1995 — Etter intens kamp fra Sanitetskvinnene forblir HSR spesialistsykehus for revmatologi og hudsykdommer.

2006 — Stort jubileums år: Haugesund Sanitets-forening fyller 100 år, og HSR markerer 50 år.

2017 — Haugesund Sanitetsforening tildeles Folkets Gaves æres-pris for sitt arbeid med revmatismesykehuset.

2019 — Etablerer forskings-fond på 20 millioner for å styrke fag og forskning ved HSR

SYKEHUSETS FORMÅL

Sykehuset er et privat aksjeselskap med et ideelt formål. Haugesund Sanitetsforening eier alle aksjene og står også for driften av sykehuset med basis i driftsavtale med Helse Vest.

Selskapets virksomhet er å bidra til å virkeliggjøre de ideelle mål som til enhver tid er fastsatt i formålsparagrafen for Norske Kvinners Sanitetsforening. Slik virksomheten kan drives av selskapet selv, gjennom datterselskaper eller i samarbeid med andre offentlige eller private selskaper og institusjoner. Selskapet skal samarbeide med andre deler av helse- og sosialtjenesten. Innenfor rammen av det som er bestemt i første og annet ledd skal selskapet:

1. Drive sykehus i samsvar med den til enhver tid gjeldende formålsparagraf for Norske Kvinners Sanitetsforening.
2. Drive sykehus i samsvar med den til enhver tid gjeldende lovgivning og øvrige offentlige regelverk for drift av sykehus.
3. Sørge for at sykehusets pasienter møter faglig virksomhet og omsorg av høy og tidsmessig kvalitet, og bli sett i et helhetlig perspektiv.
4. Utføre spesialisthelsetjeneste innen revmatologi inklusive poliklinikk.
5. Utføre spesialisthelsetjeneste innen revmakirurgi inklusive poliklinikk.
6. Utføre spesialisthelsetjeneste innen hud- og veneriske sykdommer.
7. Drive utdanning av helsepersonell.
8. Drive forskning.
9. Drive utvikling av medisinsk praksis, pleie, kompetanseheving og rehabilitering.
10. Drive opplæring av pasienter og pårørende.
11. Utvikle og sikre samhandling med kommune-helsetjenesten.
12. Samarbeide og koordinere med andre helseinstutisjoner.
13. Besørge forsvarlig drift og vedlikehold av bygninger, inventar og eiendom for øvrig.

1954 — Grunnsteinsnedleggelse for Haugesund Sanitetsforenings Revmatismesykehus.

1957 — Sykehuset åpnes med 120 senger og fysioterapiinstitutt.

1969 — Oppstart revmakirurgisk seksjon.

1976 — Sykehuset moderniseres og bygges på til 6 etasjer og 133 senger.

1986 — Hudpoliklinikken åpner etter iherdig innsats fra eierne, Sanitetskvinnene.

1992 — Nytt moderne terapibasseng tas i bruk, ny fysikalsk avdeling og nytt laboratorium åpnes.

1997 — Sanitetskvinnenes bidrag gir sykehuset ny treningssal med nytt utstyr.

2003 — Sykehuset omgjøres til ideelt aksjeselskap, 100% eid av Haugesund Sanitetsforening.

2006 — Jubileumsår: Haugesund Sanitetsforening fyller 100 år og sykehuset markerer 50 år.

2007 — Styrevedtak om omfattende rehabilitering og utbygging.

2009 — Revmatologisk poliklinikk begynner med dagbehandling og infusjonsbehandling tas i bruk for revmatikere.

2010 — Datterselskapet Rehabilitering Vest AS etableres med 20 rehabiliteringsplasser.

2011 — 30-årig leieavtale med Haugesund kommune signeres. Byggearbeider starter samme år.

2014 — Rehabilitering Vest får utvidet avtale med Helse Vest. Dobler til 40 plasser hvorav 10 dagplasser.

2015 — Ytterligere omlegginger til poliklinisk behandling av revmatologiske pasienter.Revmakirurgisk seksjon utvides til 3 leger og hud-poliklinikken til 6 leger.

2016 — Utbygging ferdigstilles. Stor feiring med åpen dag. Haugesund kommunes Sentrum behandlings-senter åpnes i 5. og 6. etasje.

2017 — Revmakirurgisk seksjon passerer 900 operasjoner og hudpoliklinikken åpner lavterskel SOI-tilbud, testivest.no.

2018 — Styret i Helse Vest vedtar etablering av revmatologisk avdeling ved SUS innen 2025, som på sikt får konsekvenser for HSR.

2019 — Utvider operasjons-kapasiteten og starter robotassisterte protese-operasjoner

Haugesund Sanitetsforenings Revmatismesykehus AS

Besøksadresse: Karmsundgaten 134
Postadresse: Postboks 2175, 5504 Haugesund
Telefon: 52 80 50 00 Telefaks: 52 80 50 09
Organisasjonsnummer: 986 106 839 MVA
www.hsr.as - www.facebook.com/revmatismen

Prosjektledelse: Helge Ytterøy L'orange – Design/produksjon: Poppcorn.no – Foto: Grethe Nygaard, Helge Ytterøy L'orange – Trykk: HBO AS